

Бабина Д. С.
студентка 2-го курсу
факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЩОДО ГАРАНТІЙ НЕЗАЛЕЖНОСТІ АДВОКАТА В УКРАЇНІ

У своїй роботі адвокат повинен керуватися рядом принципів. Вони є обов'язкові у різних сферах юриспруденції. Одним із таких є принцип незалежності, який закріплений в ст. 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [1]. У сфері адвокатської діяльності він виконує важливу роль, адже саме тут здійснюється захист громадян. Тому важливо, щоб на адвоката не було стороннього впливу. Він може бути як внутрішній, чи особистісний, так і зовнішній. Крім цього принцип незалежності сприяє виникненню довіри громадян до системи правосуддя.

Під поняттям незалежність описується принцип за яким, при виконанні своїх професійних прав і обов'язків, адвокат зобов'язаний здійснювати свою роботу вільно, без втручання у неї інших осіб, суду, політичних партій, інших адвокатів, а ще не піддаватися своїм особистим інтересам та переконанням.

Адвокат повинен зберігати незалежність при майнових і немайнових спорах, що виникли в клієнта. Якщо адвокат здійснює свою роботу керуючись вигодою, то такі дії є неефективними і втрачають сенс.

Найперше незалежність залежить від самого адвоката. Його стійкість, погляди на життя, внутрішні інтереси можуть впливати на його діяльність. Але в будь-якому випадку адвокат повинен підпорядковуватись законодавству. По-перше, він адвоката залежить доля людей, які звернулись до нього за допомогою. По-друге, особа сама обрала професію адвоката, тому повинна добросовісно виконувати свої обов'язки.

Адвокат може займатися паралельно іншою діяльністю, яка не суперечить закону, але вона не повинна його підпорядковувати іншим особам, що будуть впливати на його незалежність.

В загальному, до поняття незалежності можна підійти з різних сторін: незалежність від держави щодо допуску до здійснення адвокатської діяльності; незалежність від довірителя; незалежність від інших осіб, які можуть мати вплив різного характеру, економічна незалежність, яка реально може бути гарантована при достатньому доході адвоката від його професійної діяльності.

За свою роботу адвокат отримує гонорар, який він не може ділити з іншими особами. Є кілька виключень, наприклад, адвокат, який раніше займався справами. Також він може ділити гонорар з особами, які передбачені актами законодавства, статутними документами чи інші, яким підпорядковується адвокат.

Для адвоката важливо протистояти будь-яким спробам посягання на його незалежність, відстоювати права, та гарантії адвокатської діяльності.

З боку держави теж повинен бути захист адвокатів. Вона має сприяти незалежності адвокатів при розробці законодавства. Також забезпечити можливість працювати без залякування, перешкод, недоречного втручання. Адвокату при цьому потрібно добросовісно здійснювати функції, які держава поклала на нього.

Всі адвокати є членами Національної асоціації адвокатів України (НААУ). В разі необхідності, адвокат може звернутися за допомогою щодо захисту своїх професійних прав, адже одним із завдань НААУ є забезпечення незалежності.

Є різні підстави для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності: порушення вимог несумісності, присяги, правил адвокатської етики та інші, які передбачені в статті 34 Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Кожна особа, що має на меті займатися адвокатською діяльністю, дає присягу перед здійсненням своєї професійної діяльності. В її тексті прямо передбачено, що адвокат повинен дотримуватися принципу незалежності. Отже, порушення незалежності можна прирівняти до порушення присяги. Якщо порушення етики має ще варіативність покарання, то за порушення присяги адвоката позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Отже, на незалежність адвоката можна вплинути з різних сторін, що є негативним для правової системи. Але в законодавстві передбачено відповідальність як для осіб, які втручаються в роботу адвоката, так і для нього самого в разі невиконання своїх обов'язків. Таким чином забезпечується як зовнішня так і внутрішня незалежність адвоката.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
2. Статут недержавної некомерційної організації «Національна асоціація адвокатів України». URL: https://kmdka.com/sites/default/files/files/statut_naau_na_1_listopada_2012.pdf

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент ***Храпенко Олена Олегівна***